

## การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทย และประเทศฟินแลนด์

### Comparative Study of Competencies in The Elementary School Curriculum of Thailand and Finland

ธนาวัฒน์ น้อยไธสง<sup>1\*</sup> ขวัญชนก น้อยไธสง<sup>2</sup>

Thanawat Noythisong<sup>1\*</sup> Khwanchanok Noythisong<sup>2</sup>

#### บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงเปรียบเทียบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะและองค์ประกอบของหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ และเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะในหลักสูตรของทั้งสองประเทศ โดยใช้การวิจัยเอกสารเชิงเปรียบเทียบและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาตามกรอบแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งครอบคลุม 6 ด้าน ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถนะของผู้เรียน เนื้อหาวิชา โครงสร้างเวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลสมรรถนะ

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรของทั้งสองประเทศมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม อย่างไรก็ตาม ประเทศฟินแลนด์ให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์ และพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมมากกว่า ขณะที่ประเทศไทยกำหนดสมรรถนะของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและชัดเจนในด้านเนื้อหาวิชา หลักสูตรของประเทศไทยกำหนดสาระการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ขณะที่ประเทศฟินแลนด์มีความยืดหยุ่นและเน้นการบูรณาการข้ามสาขาวิชา นอกจากนี้ ประเทศไทยมีจำนวนชั่วโมงเรียนต่อปีมากกว่าประเทศฟินแลนด์ ทั้งสองประเทศเน้นการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่แตกต่างกันในระดับความยืดหยุ่นของการออกแบบการเรียนรู้และการประเมินผล

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าความแตกต่างของหลักสูตรทั้งสองประเทศเกิดจากแนวคิดเชิงโครงสร้างในการกำหนดสมรรถนะ การจัดเนื้อหาวิชา และการออกแบบหลักสูตร ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21

**คำสำคัญ:** การเปรียบเทียบหลักสูตร, ประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์, สมรรถนะระดับประถมศึกษา

<sup>1</sup> วิทยาลัยเทคโนโลยีครัววันดี

Wandee Culinary Technology College

<sup>2</sup> อาจารย์, โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Lecturer, Demonstration School of Rajabhat Rajanagarindra University

\*Corresponding Author, email: thanawat.noy@live.ku.th

## Abstract

This comparative study aims to examine the competencies and curriculum components of elementary education in Thailand and Finland, as well as to compare similarities and differences in competencies within the curricula of the two countries. The research employed a comparative documentary research design, using content analysis based on a competency-based curriculum framework. The analytical framework encompassed six dimensions: curriculum objectives, student competencies, subject content, instructional time structure, learning management approaches, and competency assessment and evaluation.

The findings indicate that the curricula of both countries share a common objective of promoting holistic learner development. However, Finland places greater emphasis on cultural competencies, interaction, and socio-emotional development, whereas Thailand defines student competencies in a more systematic and structured manner. Regarding subject content, Thailand's curriculum specifies learning areas in a clearly structured format, while Finland's curriculum demonstrates greater flexibility and emphasizes interdisciplinary integration. In addition, Thailand allocates more instructional hours per year than Finland. Both countries emphasize student-centered learning; however, they differ in the degree of flexibility in learning design and assessment practices.

The results suggest that differences between the curricula of the two countries primarily stem from structural conceptual approaches to competency formulation, subject content organization, and curriculum design. These findings may serve as useful guidelines for improving Thailand's elementary school curriculum in alignment with the educational context of the 21st century.

**Keywords:** Curriculum comparison, Elementary school competency, Thailand and Finland

## บทนำ

ระบบการศึกษาทั่วโลกในช่วงศตวรรษที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) เช่น เชาวน์ปัญญาและความสามารถทางด้านวิชาการ เนื่องจากสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดสำคัญของความสำเร็จทั้งทางการศึกษาและอาชีพ อย่างไรก็ตาม นักวิจัยในหลากหลายสาขาได้ให้ความสนใจต่อปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผู้เรียน เช่น ทักษะเชิงพฤติกรรม (Non-cognitive skills) ทักษะด้านอารมณ์ (Soft skills) และสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 (21st-century competencies) ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าทักษะทางปัญญา (Zhou, 2017) แนวคิดดังกล่าวนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดการศึกษาให้เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับบริบทของสังคมและความต้องการของโลกยุคใหม่ที่มุ่งให้พลเมืองโลกเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจ ต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อทุกมิติของชีวิต (Francis et al., 2013)

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลายประเทศได้ดำเนินการปฏิรูปหลักสูตรเพื่อรองรับการพัฒนาแบบองค์รวม ประเทศฟินแลนด์เป็นตัวอย่างหนึ่งที่นำแนวทาง “Phenomenon-based Learning” มาใช้ในหลักสูตรแกนกลาง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์จริงเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ส่งเสริมการบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายศาสตร์ และพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (Mahawichit, 2017) ในขณะเดียวกัน องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) ได้ให้ความสำคัญกับกรอบแนวคิด “Growth Mindset” ในการประเมินผล PISA ปี 2018 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ประสบความสำเร็จมักให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของผู้เรียนควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ ทั้งนี้ ประเทศไทยมีสัดส่วนนักเรียนที่มีกรอบความคิดแบบเติบโตต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD อย่างมีนัยสำคัญ (Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology [IPST], 2020) สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของไทยให้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมมากยิ่งขึ้น

แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาและเปรียบเทียบระบบการศึกษาระหว่างประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ แต่งานวิจัยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการเปรียบเทียบในระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นโยบายการศึกษา หรือผลการประเมินระดับนานาชาติ เช่น PISA มากกว่าการวิเคราะห์เชิงลึกในระดับโครงสร้างหลักสูตร โดยเฉพาะการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้เรียนในมิติต่าง ๆ ที่สะท้อนแนวคิดและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ งานวิจัยเชิงเปรียบเทียบที่มุ่งศึกษาหลักสูตรระดับประถมศึกษาในฐานะรากฐานสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในระยะยาวยังมีอยู่อย่างจำกัด ช่องว่างขององค์ความรู้ดังกล่าวทำให้ยังขาดความเข้าใจเชิงโครงสร้างเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างของการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะของทั้งสองประเทศในมิติที่สำคัญ

จากบริบทและช่องว่างขององค์ความรู้ดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงนำแนวทางการวิจัยเชิงเปรียบเทียบมาใช้เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ โดยพิจารณาองค์ประกอบของหลักสูตรในมิติที่สำคัญ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถนะของผู้เรียน เนื้อหาวิชา โครงสร้างเวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลสมรรถนะ ผลการศึกษาจะช่วยให้เห็นแนวทางเชิงโครงสร้างที่สามารถนำไปปรับใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนเป็นข้อมูลเชิงวิชาการที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและนโยบายการศึกษาที่เหมาะสมในอนาคต

## วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะและองค์ประกอบของหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์
2. เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของทั้งสองประเทศ

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Documentary Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะและองค์ประกอบของหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ และเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของทั้งสองประเทศ การวิจัยดำเนินการโดยการศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบเอกสารหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1962) ร่วมกับแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) และกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม โดยกำหนดกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) สมรรถนะของผู้เรียน 3) เนื้อหาวิชา 4) โครงสร้างเวลาเรียน 5) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผลสมรรถนะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักที่ได้รับการยอมรับในงานวิจัยด้านหลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้

### 1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1.1 (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช..... (หลักสูตรฐานสมรรถนะ) ระดับประถมศึกษา Office of the Basic Education Commission (2021)

1.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค.ศ. 2016 จากเอกสาร The New Educational Curriculum In Finland และ Finnish Primary School Curriculum Halinen (2017)

### 2. เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรตามกรอบการวิเคราะห์ 6 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยเครื่องมือดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้แน่ใจว่าองค์ประกอบและประเด็นการวิเคราะห์มีความครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

### 3. วิธีการสร้างตารางวิเคราะห์รายการองค์ประกอบของหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ จากหนังสือ เอกสาร บทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง และสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.2 กำหนดขอบข่ายการวิเคราะห์ และสร้างตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ 6 ด้านและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับ

3.3 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการออกแบบหลักสูตร

3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการออกแบบหลักสูตร

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงกรอบ (Framework Analysis) โดยจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามกรอบการวิเคราะห์ 6 ด้าน จากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะและองค์ประกอบของหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

## ผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบสมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยกับประเทศฟินแลนด์ 6 ด้าน สรุปผลแสดงในตารางที่ 1 – 6 ดังนี้

**ตารางที่ 1** ผลการศึกษาเปรียบเทียบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

| ประเด็นเปรียบเทียบ        | ประเทศไทย                                                                                                                                                                                                        | ประเทศฟินแลนด์                                                                                                                       |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร | เน้นการพัฒนาผู้เรียนในลักษณะองค์รวม ให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต รวมถึงการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ ความคิดขั้นสูง ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเป็นพลเมืองที่มีจริยธรรม | เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อชีวิต เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ส่งเสริมความเสมอภาคและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต |
| 2. ลักษณะของหลักสูตร      | มีแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่บูรณาการ และตอบสนองต่อบริบทของสังคม                                                                                                                    | เน้นการพัฒนาในเชิงปฏิบัติ สร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม                                        |
| 3. การพัฒนาทักษะชีวิต     | มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง บริหารจัดการอารมณ์ มีทักษะการแก้ปัญหา และสามารถปรับตัวภายใต้สถานการณ์ที่ซับซ้อน                                                                                                   | เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาเป็นพลเมืองที่มีอารยธรรม เคารพความเท่าเทียมกันในสังคม และมีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต                             |
| 4. มุมมองด้านความยั่งยืน  | มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติและเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน                                                                                                                                       | สนับสนุนให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นธรรม                                                     |

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า หลักสูตรในระดับประถมศึกษาของทั้งสองประเทศนั้นได้มีการกำหนดทิศทางของหลักสูตรการเรียนรู้แบบองค์รวม โดยที่ประเทศได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะและเจตคติที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต และมีความสามารถ รู้จัก รัก เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น จัดการอารมณ์และความเครียด ปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะสมดุล (Resilience) และมีสุขภาวะและมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างมีคุณธรรม มีความสามารถในการนำและกำกับการเรียนรู้ของตนเอง อย่างมีเป้าหมาย สื่อสารอย่างฉลาดรู้ สร้างสรรค์ มีพลัง ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม จัดระบบและกระบวนการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีความเป็นผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำ และจัดการความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่มีความซับซ้อน

ปฏิบัติตนอย่างรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก และเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของโลกและจักรวาล เข้าถึงและรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี เพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน ในขณะที่ประเทศฟินแลนด์ มีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ระบุว่า ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นในชีวิต เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม มีอารยธรรม ความเสมอภาคเท่าเทียมกันในสังคม และมีความปลอดภัยในการปฏิบัติตน

**ตารางที่ 2** ผลการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะหลักในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

| ประเด็นเปรียบเทียบ                               | ประเทศไทย                                                                       | ประเทศฟินแลนด์                                                           |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 1. จำนวนสมรรถนะหลัก                              | 6 ด้าน                                                                          | 7 ด้าน                                                                   |
| 2. การจัดการตนเอง                                | มุ่งเน้นการบริหารอารมณ์ ความเครียด การแก้ปัญหา และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม      | เน้นการดูแลตนเองและการจัดการชีวิตประจำวัน                                |
| 3. การคิดและการเรียนรู้                          | พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาขั้นสูง            | ส่งเสริมการคิดเป็นระบบ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ |
| 4. การสื่อสาร                                    | เน้นการสื่อสารที่ฉลาดรู้และสร้างสรรค์ ด้วยความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม        | ส่งเสริมการอ่านและเขียนในหลากหลายภาษา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ      |
| 5. การรวมพลังทำงานเป็นทีม                        | สนับสนุนการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดระบบการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ | เน้นวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์ และการแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด           |
| 6. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง                     | ส่งเสริมภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และคุณธรรมจริยธรรมของพลเมืองไทยและพลโลก         | พัฒนาสมรรถนะด้านการมีส่วนร่วม และบทบาทในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืน          |
| 7. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน | เข้าใจเทคโนโลยีและวิทยาการเพื่อการดำรงชีวิตและความยั่งยืนของโลก                 | ส่งเสริมอาชีพและการประกอบการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน                     |

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบด้านสมรรถนะ พบว่า ประเทศไทยมีการกำหนดสมรรถนะหลัก 6 ด้าน เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ 1) การจัดการตนเอง 2) การคิดขั้นสูง 3) การสื่อสาร 4) การรวมพลังทำงานเป็นทีม 5) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน

ในขณะที่ประเทศฟินแลนด์กำหนดสมรรถนะหลัก 7 ด้าน เพื่อเป็นขอบเขตการเชื่อมโยงความรู้ และทักษะแต่ละสาขาวิชาเป็นองค์รวม ได้แก่ 1) การคิดและการเรียนรู้ 2) วัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์และการแสดงออกทางความรู้สึคนึกคิด 3) การดูแลตนเองและการจัดการในชีวิตประจำวัน 4) การอ่านและเขียนได้หลากหลายภาษา 5) สารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสาร 6) อาชีพและการประกอบการ 7) สมรรถนะด้านการมีส่วนร่วมและการมีบทบาทในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืน

**ตารางที่ 3** ผลการศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาวิชาในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

| ประเด็นเปรียบเทียบ           | ประเทศไทย                                                                       | ประเทศฟินแลนด์                                              |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| จำนวนสาระการเรียนรู้หลัก     | 7 สาระการเรียนรู้                                                               | กำหนดรายวิชาหลักและวิชาเพิ่มเติมให้เลือก                    |
| 1. ภาษาและวรรณคดี            | ภาษาไทย                                                                         | ภาษาแม่และวรรณคดี (ฟินแลนด์หรือสวีเดน)                      |
| 2. คณิตศาสตร์                | มีการสอนคณิตศาสตร์เป็นสาระหลัก                                                  | คณิตศาสตร์ (รวมเนื้อหาเรขาคณิตและสถิติ)                     |
| 3. ภาษาต่างประเทศ            | ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหลัก                                                | ภาษาประจำชาติที่สอง (สวีเดนหรือฟินแลนด์) ภาษาต่างประเทศอื่น |
| 4. ศิลปะและดนตรี             | ศิลปะ (รวมดนตรีและทัศนศิลป์)                                                    | ดนตรี ทัศนศิลป์ งานฝีมือ                                    |
| 5. สุขศึกษาและพลศึกษา        | สุขศึกษาและพลศึกษา                                                              | สุขศึกษา และพลศึกษา                                         |
| 6. สังคมศึกษาและศีลธรรม      | สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม                              | ศาสนาหรือจริยธรรม ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา                  |
| 7. วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม | วิทยาศาสตร์และระบบธรรมชาติ                                                      | ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ภูมิศาสตร์ และการศึกษาสิ่งแวดล้อม     |
| กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน         | 1) กิจกรรมแนะแนว<br>2) กิจกรรมนักเรียน<br>3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ | ให้คำปรึกษาแนะนำ และกิจกรรมขึ้นอยู่กับบริบทสถานศึกษา        |

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบด้านเนื้อหาวิชา พบว่า ประเทศไทยมีการกำหนดสาระการเรียนรู้ 7 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) ภาษาอังกฤษ 4) ศิลปะ 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม และ 7) วิทยาศาสตร์และระบบธรรมชาติ และมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 ลักษณะ คือ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับจุดเน้นและบริบทของสถานศึกษา ในขณะที่

ประเทศฟินแลนด์ กำหนดรายวิชาหลัก และวิชาเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียน ได้แก่ ภาษาแม่และวรรณคดี (ฟินแลนด์หรือสวีเดน) ภาษาประจำชาติที่สอง (สวีเดนหรือฟินแลนด์) ภาษาต่างประเทศ การศึกษาสิ่งแวดล้อม สุขศึกษา ศาสนาหรือจริยธรรม ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ภูมิศาสตร์ พลศึกษา ดนตรี ทัศนศิลป์ งานฝีมือ คหกรรมศาสตร์ และให้คำปรึกษาแนะนำ โดยการจัดกิจกรรมจะขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาเช่นเดียวกับประเทศไทย

**ตารางที่ 4** ผลการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

| ประเด็นเปรียบเทียบ                    | ประเทศไทย                | ประเทศฟินแลนด์                                 |
|---------------------------------------|--------------------------|------------------------------------------------|
| 1. จำนวนชั่วโมงเรียนต่อวัน            | ไม่เกิน 5 ชั่วโมงต่อวัน  | ไม่เกิน 5 ชั่วโมงต่อวัน                        |
| 2. ระยะเวลาต่อคาบเรียน                | 60 นาทีต่อคาบ            | 45 นาทีหรือ 60 นาทีต่อคาบ ขึ้นอยู่กับวิชาเรียน |
| 3. จำนวนชั่วโมงเรียนตลอดหลักสูตรต่อปี | ไม่เกิน 800 ชั่วโมงต่อปี | ประมาณ 630 ชั่วโมงต่อปี                        |

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาเปรียบเทียบด้านโครงสร้างเวลาเรียน พบว่า การกำหนดคาบเรียน พบว่าทั้งสองประเทศได้กำหนดเวลาเรียนที่เท่ากันคือ จำนวนชั่วโมงเรียน ไม่เกิน 5 ชั่วโมงต่อวัน แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคาบเรียน พบว่าประเทศไทยใช้เวลาเรียน 60 นาทีต่อคาบเรียน ในขณะที่ประเทศฟินแลนด์ใช้เวลาบางคาบเรียน 45 นาที และบางคาบเรียน 1 ชั่วโมงต่อคาบเรียน และเวลาเรียนรวมตลอดหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนพบว่าประเทศไทยนั้นมีจำนวนชั่วโมงต่อปีมากกว่าประเทศฟินแลนด์ โดยกำหนดเวลาเรียนตลอดหลักสูตรของประเทศไทยไม่เกิน 800 ชั่วโมงต่อปี ในขณะที่ประเทศฟินแลนด์กำหนดเวลาเรียนตลอดหลักสูตรเพียง 630 ชั่วโมงต่อปี

**ตารางที่ 5** ผลการศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

| ประเด็นเปรียบเทียบ                      | ประเทศไทย                                                                       | ประเทศฟินแลนด์                                                                           |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. แนวทางการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน | มีแนวทางที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกด้านของกระบวนการเรียนรู้                         | มีแนวทางกว้าง ๆ ให้สถานศึกษาปรับใช้ตามบริบทของตน                                         |
| 2. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้           | กำหนดรายละเอียดของแนวทางการสอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และบูรณาการรายวิชาต่าง ๆ | ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการบูรณาการวิชา โดยเปิดโอกาสให้โรงเรียนออกแบบกระบวนการเรียนรู้เอง |



## ตารางที่ 5 (ต่อ)

| ประเด็นเปรียบเทียบ           | ประเทศไทย                                                                          | ประเทศฟินแลนด์                                                                      |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน | ผู้สอนมีแนวทางชัดเจนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ | โรงเรียนมีอิสระในการกำหนดบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน     |
| 4. การกำหนดแนวทางปฏิบัติ     | กำหนดให้ ผู้สอน เป็นผู้ดำเนินการสอนและปฏิบัติตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด             | กำหนดให้ โรงเรียน เป็นผู้ดำเนินการออกแบบและปรับใช้แนวทางการเรียนรู้ตามบริบทของตนเอง |

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาเปรียบเทียบด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ มีการบอกแนวทางการในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนกัน ส่วนความแตกต่างในภาพรวมของหลักสูตรประเทศไทยบอกแนวทางการดำเนินกิจกรรมในการเรียนการสอนชัดเจน และมีความครอบคลุมเนื้อหา มากกว่าหลักสูตรของประเทศฟินแลนด์ และได้กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ แนวทางการบูรณาการรายวิชาอื่น และบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งสะดวกต่อการนำไปสู่ปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานศึกษาในแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ประเทศไทยกำหนดการจัดการเรียนรู้ ในลักษณะที่ให้ผู้สอนนำไปสู่ปฏิบัติ ส่วนประเทศฟินแลนด์เป็นลักษณะที่ให้โรงเรียนนำไปสู่ปฏิบัติ

**ตารางที่ 6** ผลการศึกษาเปรียบเทียบการวัดและประเมินผลสมรรถนะในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

| ประเด็นเปรียบเทียบ         | ประเทศไทย                                                      | ประเทศฟินแลนด์                                                                          |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. วิธีการประเมินผล        | ใช้การประเมินสมรรถนะตามสภาพจริงผ่านกิจกรรมของผู้เรียน          | ใช้การประเมินสมรรถนะตามสภาพจริงเช่นเดียวกัน                                             |
| 2. เกณฑ์การวัดและประเมินผล | มีเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน โดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย      | มีเกณฑ์ที่แน่นอน และใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลายเพื่อให้สะท้อนสมรรถนะที่แท้จริง      |
| 3. ผู้รับผิดชอบการประเมิน  | ผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการวัดและประเมินสมรรถนะของนักเรียน | การประเมินไม่ได้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงเพื่อนร่วมชั้นและผู้ปกครอง |
| 4. รูปแบบการประเมิน        | ประเมินจากระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก                   | ใช้ทั้งการประเมินเชิงปริมาณ (คะแนน) และเชิงคุณภาพ (พฤติกรรมและทักษะที่แสดงออก)          |

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษาเปรียบเทียบด้านการวัดและประเมินผลสมรรถนะ พบว่า สองประเทศมีความสอดคล้องกัน ในประเด็นของการประเมินสมรรถนะตามสภาพความเป็นจริงผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติ มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน โดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เพื่อให้สะท้อนถึงการแสดงออกของพฤติกรรมนักเรียน แต่การวัดและของประเมินผลของประเทศไทยนั้นจะขึ้นอยู่กับผู้สอนโดยจะวัดประเมินจากระดับความสามารถ ส่วนประเทศฟินแลนด์นั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ครูผู้รับผิดชอบอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับผลการประเมินเพื่อร่วมขึ้น และผู้ปกครอง โดยมีการประเมินทั้งรูปแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ สรุปผลแสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

**ตารางที่ 7** ผลการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์

| ด้านที่เปรียบเทียบ        | ความเหมือน                                  | ความแตกต่าง                                                                       |
|---------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร | ทั้งสองประเทศมุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม    | ประเทศไทยเน้นความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ส่วนฟินแลนด์เน้นความเสมอภาคและทักษะชีวิต |
| 2. สมรรถนะของผู้เรียน     | มุ่งพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อศตวรรษที่ 21    | ไทยกำหนด 6 สมรรถนะ ฟินแลนด์กำหนด 7 สมรรถนะ และเน้นมิติอารมณ์-สังคมมากกว่า         |
| 3. เนื้อหาวิชา            | ครอบคลุมวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต | ไทยกำหนดสาระชัดเจน ฟินแลนด์มีความยืดหยุ่นและเลือกเรียนได้                         |
| 4. โครงสร้างเวลาเรียน     | ชั่วโมงเรียนต่อวันไม่เกิน 5 ชั่วโมง         | ไทยมีชั่วโมงเรียนต่อปีมากกว่าฟินแลนด์                                             |
| 5. การจัดการเรียนรู้      | เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง                   | ไทยกำหนดแนวทางชัดเจน ฟินแลนด์ให้อิสระโรงเรียน                                     |
| 6. การวัดและประเมินผล     | ใช้การประเมินตามสภาพจริง                    | ฟินแลนด์ใช้การประเมินหลายแหล่ง และเน้นเชิงคุณภาพมากกว่า                           |

จากตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ พบข้อค้นพบที่สำคัญว่า หลักสูตรของทั้งสองประเทศมีความสอดคล้องกันในเชิงแนวคิดพื้นฐาน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมและเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในเชิงโครงสร้างของหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในหลายมิติ

ข้อค้นพบที่สำคัญประการแรก คือ ความแตกต่างด้าน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการเน้นบทบาทของผู้เรียนในสังคม โดยประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนในฐานะพลเมืองไทยและพลโลกที่มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ขณะที่ประเทศฟินแลนด์เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต มีความเสมอภาค และมีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต ซึ่งสะท้อนแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่ให้ความสำคัญกับบริบททางสังคมและคุณภาพชีวิตเป็นสำคัญ ข้อค้นพบประการที่สอง คือ ความแตกต่างด้าน โครงสร้างสมรรถนะของผู้เรียน โดยประเทศไทยกำหนดสมรรถนะหลักจำนวน 6 ด้าน ในลักษณะที่ครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ขณะที่ประเทศฟินแลนด์กำหนดสมรรถนะหลักจำนวน 7 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นการเชื่อมโยงความรู้และทักษะจากหลากหลายสาขาเข้าด้วยกัน และให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์ และการแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิดมากกว่า ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่แตกต่างกัน โดยประเทศไทยเน้นความชัดเจนของกรอบสมรรถนะ ส่วนประเทศฟินแลนด์เน้นความยืดหยุ่นและการพัฒนาผู้เรียนตามบริบทจริง ข้อค้นพบประการที่สาม คือ ความแตกต่างด้าน เนื้อหาวิชาและโครงสร้างเวลาเรียน ซึ่งประเทศไทยมีการกำหนดสาระการเรียนรู้และชั่วโมงเรียนต่อปีไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ ในขณะที่ประเทศฟินแลนด์มีความยืดหยุ่นในการกำหนดรายวิชาและการบริหารเวลาเรียนมากกว่า แม้ว่าทั้งสองประเทศจะกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนต่อวันไม่เกิน 5 ชั่วโมงเท่ากัน แต่ประเทศฟินแลนด์มีจำนวนชั่วโมงเรียนต่อปีน้อยกว่า ซึ่งสะท้อนแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของการเรียนรู้มากกว่าปริมาณเวลาเรียน ข้อค้นพบประการที่สี่ คือ ความแตกต่างด้าน แนวทางการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลสมรรถนะ โดยทั้งสองประเทศให้ความสำคัญกับการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการประเมินตามสภาพจริง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยกำหนดบทบาทของครูและแนวทางการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนในระดับหลักสูตร ขณะที่ประเทศฟินแลนด์เปิดโอกาสให้โรงเรียนและครูมีอิสระในการออกแบบการเรียนรู้ รวมถึงใช้การประเมินจากหลายแหล่งและเน้นการประเมินเชิงคุณภาพมากกว่า

โดยสรุป ข้อค้นพบจากตารางที่ 7 ชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างของหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ไม่ได้อยู่ที่เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก แต่เกิดจากแนวคิดเชิงโครงสร้างและวิธีการออกแบบหลักสูตร ซึ่งประเทศไทยเน้นความเป็นระบบและความชัดเจนในเชิงนโยบาย ขณะที่ประเทศฟินแลนด์เน้นความยืดหยุ่นและการปรับใช้ตามบริบทจริง ข้อค้นพบเหล่านี้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากยิ่งขึ้น

### สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยนี้สรุปให้เห็นว่าการศึกษาสมรรถนะและองค์ประกอบของหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์ และการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสมรรถนะในหลักสูตรของทั้งสองประเทศ โดยพิจารณาตามองค์ประกอบของหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์มีความคล้ายคลึงกันในด้านจุดมุ่งหมาย โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development [OECD], 2014) ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านผ่านการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนในฐานะพลเมืองไทยและพลโลกที่มีคุณธรรม

จริยธรรม ขณะที่ประเทศฟินแลนด์เน้นความเสมอภาค คุณภาพชีวิต และความปลอดภัยในการดำรงชีวิต ซึ่งสะท้อนบริบททางสังคมและนโยบายการศึกษาที่แตกต่างกันของทั้งสองประเทศ

ด้านที่ 2 สมรรถนะของผู้เรียน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าประเทศฟินแลนด์ให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์ และการแสดงออกทางอารมณ์และสังคมมากกว่าประเทศไทย ขณะที่ประเทศไทยกำหนดสมรรถนะในลักษณะที่เป็นระบบและชัดเจนเพื่อใช้เป็นกรอบการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ความแตกต่างดังกล่าวสะท้อนแนวคิดการออกแบบหลักสูตรที่ต่างกัน โดยประเทศฟินแลนด์มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ชีวิตเข้าด้วยกันอย่างเป็นองค์รวม ขณะที่ประเทศไทยมุ่งให้ผู้เรียนบรรลุสมรรถนะตามกรอบที่กำหนดไว้ในระดับนโยบาย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lonka (2020) ที่ระบุว่าสมรรถนะด้านอารมณ์และสังคมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ด้านที่ 3 เนื้อหาวิชา ผลการวิจัยด้านเนื้อหาวิชาพบว่า หลักสูตรของประเทศไทยมีการกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนเป็นระบบ ครอบคลุม 7 สาระการเรียนรู้หลัก และมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ในขณะที่ประเทศฟินแลนด์กำหนดรายวิชาหลักและรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจและบริบทของสถานศึกษา ความแตกต่างดังกล่าวสะท้อนแนวคิดการจัดเนื้อหาการเรียนรู้ที่ประเทศฟินแลนด์ให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นและการบูรณาการความรู้จากหลายสาขา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Mattila and Silander (2015) ที่ชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงและการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ที่ยั่งยืนของผู้เรียน

ด้านที่ 4 โครงสร้างเวลาเรียน ผลการวิจัยพบว่า แม้ทั้งสองประเทศจะกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนต่อวันไม่เกิน 5 ชั่วโมงเท่ากัน แต่ประเทศไทยมีจำนวนชั่วโมงเรียนต่อปีมากกว่าประเทศฟินแลนด์ ซึ่งอาจส่งผลต่อรูปแบบและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียน ความแตกต่างนี้สะท้อนแนวคิดการจัดการศึกษา โดยประเทศไทยมุ่งจัดสรรเวลาเรียนเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาอย่างครบถ้วน ขณะที่ประเทศฟินแลนด์เน้นการบริหารเวลาเรียนอย่างยืดหยุ่นและให้ความสำคัญกับคุณภาพของการเรียนรู้มากกว่าปริมาณเวลาเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Halinen (2018) ที่ระบุว่าหากมีโครงสร้างเวลาเรียนที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาจริง มีผลต่อคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระยะยาว

ด้านที่ 5 แนวทางการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้พบว่า ทั้งสองประเทศให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอน และกระบวนการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนในระดับหลักสูตร เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ ในขณะที่ประเทศฟินแลนด์ให้อิสระแก่โรงเรียนและครูในการออกแบบและปรับใช้กระบวนการเรียนรู้ตามบริบทของตนเอง ความแตกต่างนี้สอดคล้องกับข้อเสนอของ Kaewbutr (2020) และ YOUNCHUEN (2013) ที่ระบุว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนสามารถช่วยกระตุ้นแรงจูงใจและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 6 การวัดและประเมินผลสมรรถนะ ผลการวิจัยด้านการวัดและประเมินผลสมรรถนะพบว่า ทั้งสองประเทศมุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริงผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติ และใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการประเมินสมรรถนะของผู้เรียน โดยเน้นการประเมินจากระดับความสามารถของผู้เรียน ขณะที่ประเทศฟินแลนด์เปิดโอกาสให้มีการประเมินจากหลายแหล่ง เช่น เพื่อนร่วมชั้นและผู้ปกครอง รวมถึงใช้การประเมินเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ

ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ OECD (2014) ที่เสนอว่าการประเมินสมรรถนะควรสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างรอบด้านและใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศฟินแลนด์มีความคล้ายคลึงกันในเชิงเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม แต่มีความแตกต่างกันในเชิงโครงสร้างและวิธีการออกแบบหลักสูตร โดยประเทศไทยเน้นความเป็นระบบและความชัดเจนในระดับนโยบาย ขณะที่ประเทศฟินแลนด์เน้นความยืดหยุ่น การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทจริง และการพัฒนาสมรรถนะด้านอารมณ์และสังคมสะท้อนแนวทางที่ประเทศไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม

### ข้อเสนอแนะ

#### 1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนควรสอดคล้องกับช่วงวัยและระดับขั้นของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ การวัดและประเมินสมรรถนะควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการประเมินตนเองควบคู่กับการประเมินโดยผู้สอน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

#### 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในอนาคตควรขยายขอบเขตการศึกษาไปสู่การวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ได้รับการยอมรับ รวมถึงการศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรของประเทศที่มีนวัตกรรมทางการศึกษาก้าวหน้า และควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนการนำหลักสูตรไปใช้จริงอย่างครอบคลุม

### เอกสารอ้างอิง

- Francis, C., Breland, T. A., Østergaard, E., Lieblein, G., & Morse, S. (2013). Phenomenon-based learning in agroecology: A prerequisite for transdisciplinarity and responsible action. *Agroecology and Sustainable Food Systems*, 37(1), 60–75.
- Halinen, I. (2018). The new educational curriculum in Finland. In M. Matthes, L. Pulkkinen, C. Clouder, & B. Heys (Eds.), *Improving the quality of childhood in Europe* (Vol. 7, pp. 75–89). Alliance for Childhood European Network Foundation.
- Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2020). Findings from PISA on the growth mindset framework. *Focus: Issues from PISA*, 49, 1–4. (in Thai)
- Kaewbutr, P. (2020). Students' interest in extracurricular activities in Chinese language courses: A case study of Chinese language students at Prince of Songkla University, Surat Thani Campus. *Srinakharinwirot Research and Development Journal (Humanities and Social Sciences)*, 12(3), 27–38. (in Thai)
- Lonka, K. (2020). *Phenomenal learning from Finland: Theory and practice of engaging learning environments*. Helsinki: Edita Publishing.

- Mahawichit, P. (2017). Educational innovation from Finland. *IPST Magazine*, 46(209), 40–45. (in Thai)
- Mattila, P., & Silander, P. (Eds.). (2015). *How to create the school of the future: Revolutionary thinking and design from Finland* (p. 45). Finland: Multprint.
- Organization for Economic Co-operation and Development. (2014). Education at a glance 2014: OECD indicators. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/eag-2014-en>
- Office of the Basic Education Commission. (2021). *Draft framework of the Basic Education Curriculum (Competency-Based Curriculum) B.E. ....* (pp. 1–28). Retrieved from <https://cbethailand.com/wp-content/uploads/2021/11/ร่างกรอบหลักสูตร-17.11.64.pdf> (in Thai).
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice* (p. 129). New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Younchuen, P. (2013). A comparison of English listening and speaking abilities and interest in English language learning of Grade 8 students taught using learning center activities based on the natural approach versus the traditional teaching method. *Journal of Educational Research, Faculty of Education, Srinakharinwirot University*, 7(2), 184–194. (in Thai)
- Zhou, K. (2017). Non-cognitive skills: Potential candidates for global measurement. *European Journal of Education*, 52, 487–497. <https://doi.org/10.1111/ejed.12241>